

Titulació	Tipus	Curs
2500246 Filosofia	OT	3
2500246 Filosofia	OT	4

Professor/a de contacte

Nom: Jesus Hernandez Reyes

Correu electrònic: jesus.hernandez@uab.cat

Equip docent

Jesus Hernandez Reyes

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

Aquesta assignatura no té prerequisits

Objectius

El cinisme antic

En aquest curs 2024-2025, el *Seminari d'ètica i filosofia política* té com a objectiu l'estudi del cinisme antic.

Competències

Filosofia

- Analitzar i sintetitzar els arguments centrals dels textos fonamentals de la filosofia en les seves diverses disciplines.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.

- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'indole social, científica o ètica.
- Reconèixer i interpretar temes i problemes de la filosofia en les seves diverses disciplines.
- Utilitzar un pensament crític i independent a partir dels temes, els debats i els problemes que planteja la filosofia tant històricament com conceptualment.

Resultats d'aprenentatge

1. Comunicar de forma oral i escrita, amb correcció, precisió i claredat, els coneixements adquirits.
2. Construir textos normativament correctes
3. Demostrar una posició pròpia davant d'un problema o una controvèrsia de rellevància filosòfica, o en un treball de recerca filosòfica.
4. Desenvolupar habilitats d'aprenentatge autònom
5. Discriminar els trets que defineixen el lloc d'un autor en el context d'una problemàtica i reorganitzar-los en un esquema coherent.
6. Distingir i esquematitzar el contingut fonamental d'un text filosòfic.
7. Establir una planificació per desenvolupar un treball sobre la matèria
8. Reconèixer, amb mirada experta, referents filosòfics del passat i del present i avaluar-ne la rellevància.

Continguts

L'objecte de recerca d'aquest seminari serà l'experiment cínic dels antics. Aquest experiment consisteix a viure com a éssers humans sense viure com a ciutadans.

Temes:

1. El concepte de cinisme i la diferència entre l'antic i el modern.
2. El cinisme en els seus orígens grecs.
3. La sofística i la qüestió de l'oposició *phýsis/nómos*.
4. Sòcrates i l'opció pel civisme.
5. El paper d'Antístenes en el cinisme.
6. Vida mínima contra vida opulenta.
7. La llei i la justícia.
8. La vida activa.
9. L'autarquia i la llibertat.
10. La veritat contra la ciència. L'actor com arquetip.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Lectura de textos	15	0,6	4, 5, 6, 7, 8
classes	30	1,2	5, 8
Tipus: Supervisades			
tutories	15	0,6	1, 2, 4
Tipus: Autònomes			

Les classes consisteixen en la lectura i discussió dels textos adients. Es preveuen intervencions del professor i dels i de les alumnes participants. A més a més, es faran sessions d'exposició en grup.

La dinàmica de classe fa necessària la lectura fora de l'horari d'aula dels textos que després seran tractats.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Expòsició a classe	40%	12	0,48	3, 4, 6, 7
Primer examen parcial	30%	1,5	0,06	1, 2, 4, 5, 6, 8
Segon examen parcial	30%	1,5	0,06	1, 2, 4, 5, 8

Aquesta assignatura no preveu el sistema d'avaluació única.

L'avaluació es farà sobre quatre ítems: dos exàmens parcials en finalitzar cada una de les dues parts del curs. El valor ponderat de cadascun d'ells és del 30%. Una tercera activitat avaluable és una exposició en grup. El seu valor serà d'un 30% de la nota global. Finalment, s'avaluarà l'assistència a les sessions de classe, que valdrà un 10% de la nota global.

L'avaluació de totes les activitats es *revisarà* individualment en el despatx del professor, en la data que s'anunciarà oportunament a través del Campus Virtual.

En la data establerta pel Deganat, es farà una *recuperació* dels exàmens a través d'un examen final, amb valor ponderat de fins a un 60%, correlatiu al valor de les proves que han de ser recuperades (és a dir, hi haurà una recuperació per a cada un dels exàmens parcials i es poden recuperar els dos o bé un de sol). La part d'assistència i exposició no pot ser recuperada. Per presentar-se a la recuperació, cal haver-se presentat a un mínim d'un examen parcial i haver fet l'exposició. La nota final és la mitjana ponderada de totes les activitats avaluades.

Es considera *no avaluable* l'estudiant que no es presenta a un mínim d'activitats d'avaluació que representin 2/3 del pes relatiu.

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

Bibliografia

Font primària

Giannantoni, Gabriele. 1990. *Socratis et Socraticorum Reliquiae*, 4 vols. Nàpols: Bibliopolis. També disponible en línia: <http://socratics-documentation.ancientsource.daphnet.iliesi.cnr.it/en/edition.html>

Traduccions

* Martín García, José Antonio (ed.). 2008. *Los filósofos cínicos y la literatura moral serioburlesca*, 2 vols. Madrid: Akal.

Diògenes Laerci. 1998. *Vides dels filòsofs*. 2 vols. Barcelona: Laia.

Diógenes Laercio. 2013. *Vidas de los filósofos ilustres*. Madrid: Alianza.

Dión De Prusa. 1988. *Discursos I-XI*. Madrid: Gredos. En especial, discursos 4, 6-10.

Dobbin, Robert. 2012. *The Cynic Philosophers: from Diogenes to Julian*. Londres: Penguin Books.

Epicteto. 1993. *Disertaciones por Arriano*. Madrid: Gredos. En especial, llibre III, cap. 22.

Hard, Robin. 2012. *Diogenes the Cynic. Sayings and Anecdotes with other Popular Moralists*. Oxford: Oxford University Press.

Juliano. 1981. *Discursos VI-XII*. Madrid: Gredos. En especial, discursos 7 i 9.

Luciano De Samósata. 2010. *Diálogos cínicos*. Madrid: Alianza.

Paquet, Léonce. 2000. *Les Cyniques grecs. Fragments et témoignages*. Ottawa: Les Presses de l'Université d'Ottawa.

Estudis

* Bracht Branham, Robert i Marie-Odile Goulet-Cazé (coord.). 2020. *Los cínicos: el movimiento cínico en la antigüedad y su legado*. Barcelona: Ariel.

Casadesús, Francesc. 2008. Diógenes Laercio VI 20-21: "¿En qué consistió la falsificación de la moneda (to nomisma paracharattein) de Diógenes de Sinope?". *Revista de Filosofía*, suplemento 2, 297-309.

Desmond, William. 2008. *Cynics*. Berkeley i Los Angeles: University of California Press.

Desmond, William. 2006. *The Greek Praise of Poverty. Origins of Ancient Cynicism*. Notre Dame, Indiana: University of Notre Dame Press.

Downing, Francis Gerald. 1992. *Cynics and Christian Origins*. Edinburgh: T & T Clark.

Dudley, Donald R. 1998. *A History of Cynicism from Diogenes to the 6th Century A.D.*, 2nd ed. with a foreword and bibliography by Miriam Griffin, Bristol: Bristol Classical Paperbacks. Accessible on-line l'edició de 1937 <http://archive.org/details/historyofcynicis032872mbp>

Foucault, Michel. 2004. *Discurso y verdad en la Antigua Grecia*. Buenos Aires: Paidós. L'edició anglesa original és consultable en línia: <http://foucault.info/documents/parrhesia/>

Foucault, Michel. 2010. *El coraje de la verdad. El gobierno de sí y de los otros II. Curso en el College de France (1983-1984)*. Buenos Aires: FCE.

Freitas De Sousa, Juan Horacio de. 2012. "El cinismo: Un elogio a la desvergüenza". *Bajo palabra. Revista de Filosofía*, II Época, Nº 7: 301-311.

Fuentes González, Pedro Pablo. 2002. "El atajo filosófico de los cínicos antiguos hacia la felicidad", *Cuadernos de Filología Clásica: Estudios griegos e indoeuropeos*, Vol. 12, 203-251.

Fuentes González, Pedro Pablo. 2003. "¿Necesitaban de un amigo los cínicos antiguos?", *Bitarte* 31, p. 51-72.

García Gual, Carlos. 2014. *La secta del perro. Vidas de filósofos cínicos de Diógenes Laercio*. Madrid: Alianza.

Garrigassait, Raül. 2014. *El gos cosmopolita i dos espècimens més*. Barcelona: Edicions de 1984.

Goulet-Cazé, Marie-Odile. 2000. "Cinismo". En Jacques Brunschwig, Geoffrey Lloyd. *Diccionario Akal de El saber griego*. Madrid: Akal, 650-659.

Goulet-Cazé, Marie-Odile. 2005. « Le cynisme ancien et la sexualité », en *CLIO. Histoire, femmes et sociétés* [En línia], 22 | 2005, publicat en línia el 1 de desembre de 2007. URL : <http://clio.revues.org/1725> ; DOI: 10.4000/clio.1725

Goulet-Cazé, Marie-Odile i Richard Goulet (dir.). 1993. *Le cynisme ancien et ses prolongements, Actes du colloque international du C.N.R.S. (Paris, 22-25 juillet 1991)*. París : Presses Universitaires de France.

Infante, Eduardo. 2021. *No me tapes el sol. Cómo ser un cínico de los Buenos*. Barcelona: Ariel.

Laursen, John Christian. 2009. "Cynicism Then and Now", *Iris*, I, p. 469-482.

Lovejoy, Arthur O. i George Boas. 1935. *Primitivism and related Ideas in Antiquity*, vol.1, Baltimore: John Hopkins Press.

Navia, Luis E. 1996. *Classical Cynicism: A Critical Study*. Westport, Connecticut: Greenwood Press.

Navia, Luis E. 2005. *Diogenes the Cynic*. Nova York: Humanity Books.

Niehues-Pröbsting, Heinrich. 1979. *Der Kynismus des Diogenes und der Begriff des Zynismus*. Munich: Wilhelm Fink.

Onfray, Michel. 2002. *Cinismos. Retrato de los filósofos llamados perros*. Buenos Aires: Paidós.

Shea, Louisa. 2010. *The Cynic Enlightenment. Diogenes in the Salon*. Baltimor: The Johns Hopkins University Press.

Sloterdijk, Peter. 2003. *Crítica de la razón cínica*. Madrid: Siruela.

Programari

No cal cap programari específic.

Llista d'idiomes

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(SEM) Seminaris	1	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	1	Català	segon quadrimestre	matí-mixt